KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Lausunto
3.2.2022
1157/03.01.01/2021

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Viite: HE 220/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Kuntaliiton lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettu laki. Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää asiaa koskevaa sääntelykokonaisuutta.

Esityksessä on huomioitu eri viranomaisen ja muiden toimijoiden yhteistyön tärkeys sekä uudistustyön laaja-alaiset vaikutukset. Kunnan tehtävänä on terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön edistäminen, jonka keinovalikoimaan kuuluvat muun muassa kaavoitus, liikenteen järjestäminen ja palvelujen saatavuuden edistäminen. Aluesuunnittelu vaikuttaa kymmeniä vuosia eteenpäin ja virheet turvallisuusratkaisuissa ovat omiaan tuottamaan jälkikäteen vaikeasti ratkaistavissa olevia haasteita. Kunnalla on siis merkittävä yhdyspinta vaarallisten aineiden kuljetusta ja säilyttämistä koskeviin kysymyksiin. Tieto vaarallisten aineiden kuljetusten reiteistä ja varastoinnista sekä reittirajoitukset tiekuljetuksissa ovat merkittäviä osia kuntien ohjauksessa toimivan pelastustoimen riskienhallinnan kokonaisuudessa. Kuntaliitto korostaa, että hyvinvointialueiden aloittaessa tulee asiantuntijayhteistyö kaavoituskäytänteissä järjestää siten, että turvallisuusviranomaisten asiantuntemuksen hyödyntäminen on mahdollista jatkossakin jo suunnittelun esivalmisteluvaiheessa.

Esityksessä on huomioitu valvontatyössä jo pitkään ongelmana nähty tilapäisen säilytyksen käsitteellinen tulkinnanvaraisuus ja siihen liittyvät muutostarpeet. Pelastussuunnitelman laatimisvelvoite, ja tilapäisen säilytyksen paikalle osoitettavat vaatimukset varautumisesta onnettomuuksien torjuntaan parantavat toiminnanharjoittajien omatoimisen varautumisen tasoa ja kattavuutta. Pelastuslaitokset kuitenkin kantavat edelleen huolta siitä, että vaatimuksella pelastussuunnitelmasta ei sellaisenaan varmisteta viranomaisen vaatimusten täyttymistä.

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Lausunto
3.2.2022
1157/03.01.01/2021

Kuntaliitto pitää perusteltuna lainvastaiseen toimintaan liittyvien uhkien huomiointia säädösvalmistelussa ja kannattaa esityksen tulkintaa siitä, että turvauhkiin varautumisen on osa vaarallisten aineiden kuljetusten kokonaisturvallisuutta. Aihealuetta on käsitelty esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön asettaman työryhmän loppuraportissa (TEM/2490/00.06.02/20171), jossa ehdotetaan, että kemikaaliturvallisuuslaki kattaisi jatkossa myös lainvastaiselta toiminnalta varautumisen sekä työ- ja elinkeinoministeriön kirjeessä (TEM/2125/10.10.02/2018, 5.11.2018), jossa kiinnitettiin huomiota vaaditun kokonaisturvallisuustason säätelyperusteiden eroihin vaarallisten aineiden käsittelyssä. Edellä mainituilla aineistoilla on ollut ohjausvaikutusta säädösten uudistamisessa, mutta valvontaviranomaisten tehtävien laajentumista ei hallinnonalakohtaisissa tarkasteluissa usein ole pidetty perusteltuna. Tämä on jo hidastanut tarvittavien ratkaisujen löytämistä. Kemikaaliturvallisuutta tulisi aina tarkastella laaja-alaisena koko yhteiskuntaa koskevana kysymyksenä, jotta tarvittavat parannukset voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisella tavalla hallinnonalakohtaiset intressit ohittaen.

Kuntaliitto katsoo esitys muodostavan turvallisuutta edistävän kokonaisuuden ja tukee järjestelmän hallittua uudistamista esitetyllä tavalla. Kuntaliitto katsoo kuitenkin, että vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja kemikaaliturvallisuuslaista säädettäessä tulee lainsäädäntöjen yhteiseen kattavuuteen ja tarkkarajaisuuteen samoin kuin säädösten soveltamiseen tulisi jatkossa kiinnittää erityistä huomioita.

SUOMEN KUNTALIITTO

Vesa-Pekka Tervo
pelastustoimen kehittämispäällikkö

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi